

Vernieuwen en versterken

Op de sfeervolle algemene ledenvergadering van dit jaar in het Fort 4 in Mortsel werd de bestuursploeg verkozen die aan het roer van deze afdeling staat. Na 10 jaar werking en gezien het steeds groter wordende takenpakket, werden er hier en daar nieuwe krachten aange trokken en werd op vele vlakken de werking versterkt.

Meest opvallende wijziging is het compleet nieuwe website-team met Nadia en Jelle als webmasters en Wouter als eindredacteur. Dit team zorgde ervoor dat www.landvanreyen.be in een nieuw kleedje werd gestoken en inhoudelijk verder werd aangevuld. Knap werk, trouwens!

Het redactieteam voor deze Rietvink onder de deskundige leiding van Paul, werd versterkt met An en Yves. De Rietvink wordt inhoudelijk telkens sterker en de lay-out beter met elke nieuwe uitgave.

Tom en Frank R. komen het afdelingsbestuur versterken vanuit Berchem.

Nieuw is ook dat we voor de natuur op Fort 4 in Mortsel een contactpersoon voor Natuurpunt hebben. Marina doet dit met alle plezier. Belangrijk voor ons is dat naast de - ontegensprekelijk immense - cultuurhistorische waarde van het Fort ook de natuurschatten de nodige aandacht krijgen. Denken we bijvoorbeeld maar aan de vleermuizen.

Ria en Griet zijn de contactpersonen van onze afdeling voor de werkgroep Koude-Beekvallei. Deze werkgroep is een samenwerkingsverband met andere afdelingen en het Bessemcomité om de natuur in deze prachtige beekvallei te bewaren en waar nodig te ontwikkelen.

Luc wordt de nieuwe co-conservator van ons steeds maar groeiende natuurgebied Molenbeekvallei. Je vindt de coördinaten

WOORD VOORAF

van al deze vrijwilligers achteraan in deze Rietvink.

Er wordt voor Klein-Zwitserland een heus beheerteam opgericht. Dirk is de nieuwe co-conservator en Yves de nieuwe secretaris van dit team. Zo wordt de kernwerking in Mortsel ontlast van de praktische details van het terreinbeheer.

Ook voor ons groots en ambitieus nieuw project van de bossen van de Lachenenenbeek ten zuiden van Boechout, in Lint en in Lier wordt er samen met Natuurpunt De Wielewaal een nieuw beheerteam opgericht. Voor beide beheerteams vind je verderop een oproep tot medewerking. Laat niets je tegenhouden om contact op te nemen!

Onze afdeling is ondertussen dus zowat overal aanwezig waar er nog natuur is in onze omgeving.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de werking van onze afdeling niet onopgemerkt blijft. De Culturele Raad van Boechout beloofde ons met de Prijs van de Culturele Verdiensten 2004. Zorg voor monumenten en natuurbehoud gaan wel degelijk hand in hand, zoals onder andere bleek uit het grote succes van de Open Monumentendag 2004. Deze Prijs is een opsteker van formaat en geeft ons nieuwe energie om er ook in dit werkjaar weer volop tegen aan te gaan om de natuur in de regio voor jullie veilig te stellen.

Bert Andries

LAND VAN REYEN

Algemene Ledenvergadering op 22 januari verliep met fakkeltocht in Fort IV

Naar jaarlijkse traditie werden alle leden en hun gezin uitgenodigd voor de statutaire Algemene Ledenvergadering van Land van Reyen. Omdat de viering van het tienjarig bestaan in de Molen van Boechout zulk een enorm succes kende, werd dit jaar opnieuw een unieke locatie uitgezocht, namelijk het Fort IV van Morsel.

De avond werd ingezet met een sfeervolle fakkeltocht van ruim een uur door het oude gedeelte van het fort.

De wandeling eindigde in de vroegere mess officieren. Voorzitter Bert Andries gaf ons een overzicht van de verwezenlijkingen van onze afdeling in 2004 en deed de plannen voor 2005 uit de doeken. Op deze vergadering werd ook de nieuwe bestuursploeg verkozen. Nadien was het nog gezellig napraten bij een hapje en een drankje. Deze geslaagde avond betekende alvast een goede start voor onze afdeling voor 2005.

An

natuurpunt

Rietvink 2 - 2005

De fakkels worden uitgedeeld, iedereen maakt zich klaar voor de tocht doorheen het pikdonkere fort.

Hier en daar een woordje uitleg kan geen kwaad

Voorzitter Bert Andries houdt een korte speech

**Voorlopige resultaten
5de telweekend
"Vogels Voeren en Beloeren"**

Voor de vijfde winter op rij verzamelde Natuurpunt waarnemingen van vogels die voederplaatsen bezochten. Het nationale telweekend van 5 en 6 februari 2005 leverde dankzij de inzet van duizenden enthousiaste deelnemers weer interessante informatie op over de samenstelling van de vogelpopulatie in de Vlaamse en Waalse tuinen. Dit telweekend maakt deel uit van de Natuurpunt-actie "Vogels Voeren en Beloeren". Door de vogels te voederen komen ze dicht genoeg om ze goed te kunnen herkennen en te tellen. Aan de waarnemers werd gevraagd om tijdens minimaal een half uur te noteren hoeveel exemplaren van elke soort de voederplaats bezochten.

Dit zijn de voorlopige resultaten gebaseerd op de analyse van 3.420 tuintellingen. De top-3 van de meest talrijk voorkomende vogelsoorten (op basis van het gemiddelde aantal per tuin) is gelijk gebleven: huismus, koolmees en merel. Ook de top-3 van de meest verspreide soorten (op basis van het percentage tuinen waarin de soort voorkomt) is nog hetzelfde: merel, koolmees en roodborst.

Nieuw in de top-10 van talrijkste soorten zijn de staartmees en de ekster. Tot de sterkste dalers ten opzichte van 2004 behoren de vinkensoorten (vink, keep, groenling en sijs). Voor de vink en de keep ligt de mogelijke verklaring in het hoge voedselaanbod van de beukenbossen in Zwitserland, Oostenrijk en Slovenië.

LAND VAN REYEN

Positief is volgens Wim Van den Bossche, bioloog bij Natuurpunt en coördinator van Vogels Voeren en Beloeren, de aantalsevolutie van de huismus en de ringmus. Beide soorten namen in aantal toe. De aantallen zijn wel nog maar een fractie van die van de jaren 90. Hoewel bescherming van achteruitgaande soorten een zaak van specialisten is, kan elke tuinbezitter deze cultuurvolgers helpen door ze voedsel, beschutting en nestgelegenheid te verschaffen. Meer info op www.natuurpunt.be/tuinvogels.

Vremde boven!

Jawel, vrienden. Vremde mag dan al wel klein zijn en 1002 jaar bestaan, het is levendiger dan ooit!

Op de algemene ledenvergadering van 2 jaar geleden in Lint sprak ik van de uitdaging om van Vremde nummer 1 te maken in Vlaanderen qua ledendichtheid (leden per aantal gezinnen) voor Natuurpunt. Vremde stond toen op de 6de plaats. En zie, eind 2004 was het zover. Vremde prijkt met een flinke voorsprong op de eerste plaats in Vlaanderen.

Met een ledendichtheid van 7,85% van de gezinnen in Vremde staan we veruit op kop. Dit is meer dan 1 gezin op 12!! Maar ook andere gemeenten binnen onze afdeling doen het bijlange niet slecht.

Als er in gans Vlaanderen procentueel evenveel leden zouden zijn als in Vremde, zou Natuurpunt 215.000 leden hebben in plaats van 54.000 nu. Dit zou een groei van 400% betekenen. Met zulk ledenaantal zou ALLE natuur in Vlaanderen probleemloos gered kunnen worden. Aan de andere afdelingen nu om ons te evenaren.

LAND VAN REYEN

Rietvink 2 - 2005

Speciale dank ook aan de trouwe Vremdenaren Natuurpunter.

Dit resultaat is het gevolg van de jarenlange inspanningen van al onze vrijwillige ledenwerwers en medewerkers. Ook onze mooie folder van de Molenbeekvallei, die in alle brievenbussen van de gemeente werd verspreid, is hier zeker

niet vreemd aan.

Toch is onze afdeling nog jong. In 2003 vierden we pas ons 10-jarig bestaan. Het kan dus alleen maar beter gaan. Ik zou zeggen: hoe meer leden, hoe meer vreugd!

Een tevreden voorzitter.

Bert.

Ledendichtheid Natuurpunt		dec/04	
rangschikking Vlaanderen	Gemeente per postnummer		ledendichtheid in % (leden per aantal gezinnen)
	1	Vremde	7,85
	2	Muizen	7,58
	3	Bonheiden	7,32
	4	Keerbergen	6,46
	5	Pellenberg	6,24
	27	Boechout	4,16
	40	Hove	3,78
	59	Mortsel	3,38
	138	Lint	2,58
	227	Berchem	1,91
	469	2018 Antw.	1,11

Rietvink 2 - 2005

7000 maal dank

Of eigenlijk moeten we zeggen 6999,96 maal dank. Want dat is het bedrag in • dat onze leden in 2004 stortten op het project Molenbeekvallei. Aan alle milde schenkers, van (zeer) grote tot kleine bijdragen, onze oprechte dank. De wet op de privacy laat ons niet toe de lijst met schenkers te publiceren, maar dat zal jullie niet tegenhouden om dit project te blijven steunen.

Begin dit jaar kochten we een waardevol bos van 0,4ha, gelegen aan de beekoever, aanpalend aan onze andere percelen. Vooral de voorjaarsflora is opvallend met bosanemoon, gevlekte aronskelk en slanke sleutelbloem. Ook groot warkruid werd hier recent opgemerkt.

Voor de toekomst zijn we volop aan het onderhandelen om ons natuurgebied met een flink stuk uit te breiden. Aankopen blijkt immers de enige garantie op definitieve bescherming van de natuurwaarden. We houden jullie op de hoogte.

Jullie milde schenkingen zijn nog steeds welkom op
rekening 293-0212075-88
Natuurpunt Beheer
2800 Mechelen
Met vermelding:
gift project 7733 Molenbeekvallei

Voor giften vanaf 30,00• ontvang je een fiscaal attest.

Nogmaals dank voor jullie steun.

Bert

LAND VAN REYEN

Groot nieuw natuurproject...

in de bossen van de Lachenenbeek ten zuiden van Boechout, in Lint en Lier

Binnenkort start onze afdeling, in samenwerking met Natuurpunt Wielewaal Lier, een ambitieus natuurproject in de bossen van de Lachenenbeek ten zuiden van Boechout, in Lint en Lier. We kregen deze bossen in beheer van het OCMW Lier. Er wordt een beheerteam opgericht van vrijwilligers om in het beheer en het toezicht op deze grote brokken waardevolle natuur te voorzien. Deze bossen zijn trouwens Europees beschermd als Habitat-richtlijngebied.

Heb je interesse om mee te werken in dit beheerteam, geef dan je coördinaten door aan Bert Andries 03/455.82.89 of bert.andries@landvanreyen.be
Dan houden we je op de hoogte van de eerstvolgende bijeenkomst van het beheerteam.

Prijs voor Culturele Verdiensten 2004...

... van de culturele raad van Boechout voor Natuurpunt Land van Reyen.

Op 23 februari mocht Bert Andries namens onze afdeling op de algemene vergadering van de Culturele Raad van Boechout de prijs voor Culturele Verdiensten 2004 in ontvangst nemen. Waarom een natuurvereniging een culturele prijs krijgt, werd als volgt geargumenteed.

Het was de leden van de Culturele raad

LAND VAN REYEN

opgefallen dat Natuurpunt Land van Reyen vaak in het nieuws was geweest met haar activiteiten. Niet in het minst viel daarbij de succesrijke viering van ons 10-jarig bestaan op met een bezoek aan de Steenen Molen van Boechout, die meteen ook dit prachtige monument in de schijnwerpers zette.

Het groot succes van de Open Monumentendag met als thema "Van nature... een monument", waar onze afdeling ruim aan meewerkte, werd ook opgemerkt. Fort 4 in Mortsel, de Brialmontomwalling in Antwerpen, het openen van het Hazelwormpad op Klein-Zwitserland, de Koude-Beekvallei en de archeologische site van de Cisterciënzerabdij in de Molenbeek-vallei brachten een hele hoop volk op de been. Steeds werd de nadruk gelegd op de nauwe band tussen natuurbehoud en monumentenzorg.

Het spreekt dan ook voor zich dat onze afdeling ook in 2005 graag zal meedoen aan de Open Monumentendag (10 en 11 september), aangezien het thema "Hout" is. Er wordt al een boeiend programma in elkaar gebokst. Hierover later meer.

Bert Andries benadrukte in zijn dankwoord dat deze prijs de verdienste is van alle vrijwillige medewerkers die Natuurpunt Land van Reyen op 10 jaar tijd gemaakt hebben tot wat het nu is. Hij maakte van de gelegenheid gebruik om het schepencollege te vragen om in het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, dat in de maak is, voldoende ruimte te voorzien voor natuur en open ruimten.

Van de Culturele Raad kregen we voor de Culturele Verdiensten een oorkonde en een fraai infobord voor de Molenbeekvallei.

Rietvink 2 - 2005

Boeiende tentoonstelling rond slechtvalken

België doet het goed met de snelste roofvogel ter wereld, want vorig jaar vlogen niet minder dan 55 jongen uit in ons land. Verheugend nieuws ook voor het Fonds voor Instandhouding van Roofvogels (FIR), in 1994 reeds opgericht en meteen de eerste nestkast uitgehangen. Vandaag hagen er in quasi elke elektriciteitscentrale en andere hoge gebouwen dergelijke nestkasten.

Aangezien dit project reeds 10 jaar bestaat, werd de idee opgevat om daarrond een tentoonstelling te organiseren. Ze wordt gecombineerd met een expositie van de werken van André Buzin, bekend geworden van de prachtige vogelafbeeldingen op de Belgische postzegels.

De tentoonstelling vindt plaats in Galerij De Dekenij, Wollemarkt 17 te Mechelen (naast het Aartbisschoppelijk Paleis). Ze is te bezoeken van zaterdag 30 april tot en met zondag 26 juni op zaterdagen, zondagen en feestdagen van 13.30 u tot 17.30 u.

Een bezoek aan deze unieke tentoonstelling kan gecombineerd worden met hetzij een stadsbezoek, hetzij een bezoek aan het Mechels Broek of een ander natuurreserveaat in de buurt van deze stad.

Geslaagde ANKONA-studiedag

De werkgroep die de afgelopen 3 jaar Wolvenberg op Mollusken onderzocht, was een opgemerkte verschijning op deze studiedag.

Op hun stand stelden Nathal en medewerkers van de BVC (Belgische Vereniging voor Conchyliologie, www.bvc-gloriamaris.com/excursies_n.htm) de 47 door hen gevonden soorten voor in een traditionele kijkschuif. Ook werden daar onze tweede CD - met de toelichting van hun onderzoek - en onze brochures verkocht. De voorraad was spoedig uitgeput. Frappant was tevens de toelichting die Nathal Severijns gaf voor de zaal, in het bijzijn van de Voorzitter, député J. Geuens. Hopelijk verandert hiermee ook de ingesteldheid van de Provincie, die natuurgebieden in de stedelijke sfeer niet prioritair vond, en die van hun verbindingsgebieden vooralsnog geen werk maakt. Alle aandacht gaat immers naar de heidebiotopen en de recreatie die hiermee verbonden wordt.

Erik

Uitwisseling van wetenswaardigheden op de stand van de werkgroep Mollusken - foto Erik Molenaar

Intense belangstelling voor de inhoud van de kijkschuif - foto Erik Molenaar

Extra inkomsten voor Natuurpunt ?

De Vlaamse overheid heeft een aparte afdeling voor het beheer van de autowegen en de bermen die hiermee gepaard gaan. Zij stuurden ons volgend schrijven:

“Uit opzoekingen binnen onze dienst blijkt dat de grond waarop het reclamepaneel staat niet van de NMBS en niet van de Vlaamse overheid is, maar wel van de Federale. (dit werd nagegaan om de mogelijke cijns te kunnen innen voor dit reclamepaneel.) Men is hier van oordeel dat deze gronden eveneens Wolvenberg zijn. Misschien is dit interessant genoeg om eens verder na te vragen op het kadaster.

Het opzoekwerk werd verricht in opdracht van Ivo Van Tricht die zich op onze dienst bezig houdt met o.a. patrimoniumbeheer, tel 03/224.68.29.”

Dit betekent dat de NMBS wellicht een massa geld binnenhaalt door onterecht een grond die niet in haar bezit is, in te

WOLVENBERG NATUURLIJK

Rietvink 2 - 2005

palmen. Gezien onze vereniging zich van in het begin meegaand opstelde in deze inbreuk op de ruimtelijke ordening, zal hieraan ook geen gevolg worden gegeven.

Erik

Het zoveelste ongelukje

In opdracht van de NMBS liet het district een twintigtal schietwilgen kappen in pc 18, niet wetende dat dit erkend natuurgebied Wolvenberg was. De werken waren al begonnen, ik heb niet veel meer kunnen redden. De bedoeling bleek uiteindelijk het 'knotten' van schietwilgen te zijn, maar dit gebeurde zo laag boven de grond dat er van een echte knotting niet veel te zien was. Ik heb gevraagd om het dood hout er achter te laten, niets te hakselen en het ingeladen zwaar hout voor de werfweg te leggen. Het betreft het natuurperceel met de aansluiting van de Zilverbeek, waar een exemplaar Bosroos is gevonden, een zeer zeldzame wilde roos voor het Antwerpse. Het is duidelijk dat op deze manier nooit iets goeds tot stand komt. Moet hier uiteindelijk geen bord gezet worden met 'afblijven : natuurgebied' ? We blijven dit soort tegenslagen met veel goede moed incasseren, maar waarom kijkt niemand eens na wat de bestemming van die percelen is vooraleer de opdracht wordt gegeven? Wordt het geen tijd dat de diensten zelf eens weten dat er in Berchem een natuurgebied ligt, hoe groot het is, en waar het zich precies bevindt? Dit is de vierde maal in één jaar dat zo iets voorvalt op het terrein. Ik zal het maar eens boekstaven:

1. de inrichting van de werf voor de brug over de Grote Steenweg nam een groot stuk van de bosrand weg. (niet nagezien)
2. het reclamepaneel aan de ingang staat op ons terrein, wordt pas achteraf nagezien en gerekend tot NMBS-grond, wat onterecht is.
3. De houtkant naast de blauwe loods van Natuurpunt wordt volledig weggevaagd om de vervanging van de reclamepanelen te vergemakkelijken. Geen vergunning, achteraf goedgekeurd.
4. Verwijderen van 40 jaar oude schietwilgen zonder schriftelijke kapvergunning : met een telefoontje goedgepraat terwijl er een erkend beheersplan voor dit perceel bestaat.

Erik

Overleg aansluiting Zilverbeek – Aquafin

Op maandag 10 januari ll. kwam Gert Luyckx langs voor het overlopen van de waterhuishouding in de omgeving.

Ik kon redelijk veel suggesties doen voor de watercollectie in het Antwerpse. De Zilverbeek zou daar waar ze de vest terug verlaat, moeten afgeleid worden naar de Plantijn-Moretuslei, waar ze de loop van de Herentalsevaart (middenberm) kan vervoegen. Zo loopt ze naar de vijver van het Stadspark, waarna ze kan uitgeven in de collector die naar de Schelderuijen loopt.

Ook werd de loop van de Boelaerbeek (Boekenbergpark), de Eethuisbeek (Bouckenberg-Merksem) en de Hollebeek (Schoonsel-Den Brem) besproken.

Gert zal verslag uitbrengen aan zijn overste. Hij merkt daarbij op dat een

Rietvink 2 - 2005

WOLVENBERG NATUURLIJK

kleine ingreep tijdens de werken aan de Ring geen groot probleem kan zijn, als de Zilverbeek überhaupt wordt aangesloten. Het probleem 'zo laten' zal natuurlijk goedkoper zijn. We zijn benieuwd, zoals alle voorgaande keren.

Erik

Nieuwtjes uit de natuur

December

De maand gaat druk van start met een weekend **Geschenkenbeurs** waarop we een stand verzorgen en onze nieuwe CD-ROM presenteren. Hierin wordt de natuurlijke situatie geschetst in relatie met de binnen de 19de eeuwse gordel gelegen gebieden. Onze wandelbrochure kent haar zesde, bijgewerkte uitgave.

Op het terrein wordt zeven maal aan natuurbeheer gedaan. Vier maal gaan we met de cursisten Natuurgids op het terrein, waar overvloedig paddestoelen verschijnen. Bovendien is het Speenkruid reeds boven gekomen, wat voor ons de

Frank en Sylvester aan het werk op de Wolfenberg – foto Erik Molenaar

herneming van een nieuw seizoen betekent.

Tijdens de **jaarvergadering** van onze kern blijkt uit een overzicht dat dit jaar 258 activiteiten werden ingericht, waarvan 140 maal beheer en 62 maal educatie.

Gilbert toont zich een handige "grondboorder" – foto Erik Molenaar

De werkgroep was op 26 vergaderingen vertegenwoordigd. Niet slecht voor mensen die liever daden stellen dan oeverloos te palaveren. Bovendien gingen we 16 maal op onderzoek, wat dit jaar toch leidde tot uitgebreide **inventarisaties** van mossen, lichenen en mollusken. Daar Tom dagelijks het vijverpeil noteert kunnen we de waterhuishouding monitoren. We geven de technische dienst een signaal als blijkt dat over 10 dagen de vijver zal droogvallen.

Januari

Onderzoek van braakballen van Torenvalk wees uit dat er zowel Bosmuis als Aardmuis op ons terrein voorkomen. Deze laatste wordt bijna nooit gevangen en is ook niet te horen. De vleerkelder leverde ook dit jaar geen onderdak aan overwinterende vleermuizen. Wel was er melding van Ruige dwergvleermuis.

WOLVENBERG NATUURLIJK

Rietvink 2 - 2005

Teamwerk: Gilbert, Tom, Sylvester en Frank pakken de problemen gezamenlijk aan – foto Erik Molenaar

Zoals elk jaar kwam de Bijenorchis rond Nieuwjaar boven de grond. Er werden reeds een 30-tal planten in rozet waargenomen.

Zwerfvuil hebben we nog steeds met hopen. Aan de Brilschans wijden we elke

figuur rond, die alle dagen een vrachtje as uit zijn kachel komt dumpen.

Sinds het droogvallen van de vijver – en het ontbreken van kleine vissen – hebben we de IJsvogel (Rode lijstsoort) niet meer in het natuurgebied gezien. Onze noodroep voor water uit de Zilverbeek, gebaseerd op dagelijkse metingen, wordt ook niet meer beantwoord. Dit is zeer zorgwekkend.

Vanaf deze maand komen elke maandag-, dinsdag- en woensdag-namiddag Peter en Sam ons helpen met het natuurbeheer. Het betreft een samenwerkingsovereenkomst met De Hoeve vzw. 9 beheerdagen, 2 vergaderingen, 4 educatieve uitstappen en 2 onderzoeksdagen sluiten de maand af.

Februari

*Constructie van een hek
foto Erik Molenaar*

week twee uur aan het verwijderen van storten uit onze percelen. Wij vonden er o.a. babypampers van drie jaar oud, die nog volkomen intact gebleven waren, maar wel was de inhoud biologisch afgebroken. Ze wogen 1 kilo per stuk. Bovendien ligt het aan de voetgangersbrug aan de Singel werkelijk vol sluikstort. Ook loopt er een bijzonder tragische

We hebben deze maand enkele fraaie hekken geplaatst om gevoelige en hardnekkige doorgangen af te schermen. Het vuil op Wolvenberg zijde Brilschans is goed onder controle. De spechten roffelen, de vijver is eindelijk weer bomvol water van de Grensbeek, de Gele kornoelje en de Boswilg staan in bloei en de Sleedoorn spreidt zijn sneeuw witte bloesems uit. We treffen ook een wandelaar die zich specialist weet in diverse orchideeën en die beweert dat er ook aan de Brilschans Bijenorchis (*Ophrys apifera*) en zelfs Soldaatje (*Orchis militaris*) staat. We zijn nu al benieuwd, want als je niet elk gerucht gaat nakijken komen er geen nieuwe vondsten bij.

Op 12 februari was het ANKONAdag, waarop Wolvenberg zijn sporen achterliet. Nathal Severijns – van de

De Wolvenberg wandelaars zijn onderweg naar een heerlijk glas bier – foto Erik Molenaar

Werkgroep Belgische land- en zoetwatermollusken, Belgische Vereniging voor Conchylologie, gaf er een degelijke samenvatting van het onderzoek in het bijzijn van de deputé J. Geuens. Twaalf keren werd er aan natuurbeheer gedaan en vijf educatieve wandelingen gingen door, waarvan één voor een buurtgroep.

Erik

Zeldzame Ruige dwergvleermuis waargenomen op Wolvenberg

Eind september/ begin oktober 2004 spendeerde Daniël Sanders een drietal avonden met een batdetector (Pettersson D240) op de Wolvenberg. Naast heel wat waarnemingen van de Gewone dwergvleermuis is er ook een Ruige dwergvleermuis waargenomen (opname van 4 oktober, geanalyseerd met Batsound, bevestigd door Sven Verkem). Dit trekkend Rodelijst-diertje is in het Antwerpse al een paar maal gevonden, o.a. in Merksem en Ekeren, maar ook in

WOLVENBERG NATUURLIJK

een huis in Berchem. Status : vermoedelijk bedreigd.

(Erik Korsten verzorgde een tekst op de website Nedervleer die we consulterden).

Deze kleine vleermuis *Pipistrellus nathusii* lijkt een groter broertje van de Gewone dwergvleermuis. Ze heeft een lichaamslengte van 4,6- 5,8 cm en een vleugelspanwijdte van 22- 25 cm. Het gewicht is 6 tot 15 gram.

Wout en Diederik Willems in de holle Posthofbrug, vergeefs op zoek naar Vleermuizen

Vanaf augustus/september trekken vooral de dieren uit Midden- en Oost-Europa in zuidwestelijke richting om in de lage landen te overwinteren. In Nederland komt de soort vrij algemeen voor. Tijdens de trek in het najaar vormen de vrouwtjes paargroepjes van 2 tot 10 dieren in de verblijfplaatsen van territoriale mannetjes, die zij op hun route passeren. Mannetjes hebben in het najaar een verblijfplaats die ze fel verdedigen tegen andere mannetjes. Vanuit hun verblijfplaats laten ze dan 's avonds en 's nachts een werfroep horen waarmee ze vrouwtjes naar hun verblijfplaats lokken. In het voorjaar trekken de vrouwtjes weer terug naar Midden- en Oost-Europa om daar

WOLVENBERG NATUURLIJK

Rietvink 2 - 2005

kraamkolonies te vormen en de jongen groot te brengen.

In januari is de vleerkelder onderzocht, waar ook dit jaar geen vleermuizen hiberneren. Ik ben met Wout en Diederik Willems tevens gaan kijken in de Posthofbrug, die langs onder toegankelijk is, maar eveneens "noppes". Wel een mooie grot daarbinnen, en aan de afval te zien herhaaldelijk bewoond door *Homo sapiens ssp. alcoholicus*.

Erik

nu "paddestoelen" zijn of "zwammen". De Wolvenberg is zo'n 400 soorten rijk, waarvan het merendeel kleine paddestoelen of microfungi zoals

De koraalzwam

Meer dan 400 soorten paddestoelen bevolken de Wolvenberg

10 oktober, 10 uur: afspraak aan de container op de Wolvenberg voor de start van een paddestoelenwandeling onder

Meer dan 40 belangstellenden voor deze paddestoelenwandeling

leiding van Erik. Een mooie herfstdag en bijgevolg een grote opkomst: we waren met zijn veertigen!

Begeleider Erik Molenaar kreeg al meteen de vraag voorgeschoteld of het

roesten, meeldauwen, micorrhiza's e.d.m. Aangezien we de Wolvenberg zo natuurlijk mogelijk trachten te houden, zijn exoten hier niet toegelaten. Bovendien bieden de aangelegde knuppelpaden voor paddestoelen en zwammen interessante pleisterplaatsen. De eerste stop: een witte kluijeszwam (*Helvella crispa*), weinig in aantal in vergelijking met vorig jaar. Vele paddestoelen worden dan ook opgegeten door de slakken. Of ze nu giftig zijn of niet maakt voor slakken en andere dieren blijkbaar weinig uit, enkel de mens is er gevoelig voor. Ze hebben dan ook een ander verteringssysteem dan de mens. Zwavelkopjes en een witte bultzwam hebben hun plek gevonden op de knuppels van het gelijknamige pad. Naast de paddestoelenontdekking werd vanzelfsprekend ook de waterproblematiek op de Wolvenberg aangekaart, evenals de bemaling door de werken, het feit dat er geen retourbemaling is, de Zilverbeek en andere knelpunten.

Rietvink 2 - 2005

WOLVENBERG NATUURLIJK

Een cortinariussort of gordijnzwam vonden we aan de vijver. Iets verderop, onder de kriekebomen ook eetbare (als ze jong en vers zijn !) reuzenbovisten (*Langermannia gigantea*). Aanvankelijk was er daar enkel gras, het eigenlijke biotoop van deze buikzwamsoort, toen kwamen er ook bomen, maar de bovisten bleven komen. De getoonde exemplaren waren overblijfsels, een soort grote sponsen (ca. 20 cm. doormeter) waarin

De knolhoningzwam

nog vele grijs-zwarte sporen te vinden waren.

Onderweg werd ons een schorsbreker getoond, evenals de wespenorchis die samenleeft met een zwam: een goed voorbeeld van micorrhiza. Daarom is haar verplanting ook zo moeilijk.

De populieren staan hier ongelukkig in zware kleibodem geplant. Ze zijn dan ook de eersten om hun bladeren te verliezen. Pluim-essen met hun grijze knoppen en leerachtige bladeren zijn hier streekvreemd (ze horen eerder thuis in Zuid-Europa) en worden in het beheer aangepakt. Idem dito voor de esdoorn die maar al te makkelijk uitzaait.

Erik belichtte de levensloop van het kleine meniezwammetje. Hij vertelde

verder dat er verschillende soorten meeldauw zijn, telkens soortspecifiek op eikebladeren, esdoorns e.a. Doorgaans zet die zwam zich af op de suikers, achtergelaten op de bladeren in de uitscheiding van bladluizen.

We eindigden een geslaagde en interessante wandeling aan het water met een mooie, asgrijs koraalzwam (*Clavulina cinerea*). Opgelet voor deze zwam, want er bestaat gemakkelijk verwarring met de witte koraalzwam, die ook grijze varianten heeft. De witte eindigt steevast afgeplat kamachtig, terwijl de asgrijs eerder stomp uitloopt.

Wat is de mycologie toch rijk aan verscheidenheid in vormen en soorten ! Bedankt, Erik !

Yves

natuurpunt

MOLENBEEKVALLEI

Reuze-opkomst voor winterwandeling !

De organisatoren konden hun ogen niet geloven, die winterse, donkere zondag van 30 januari. Ze telden en bleven tellen, er kwamen steeds maar nieuwe wandelaars bij. Het plein aan de kerk van Vremde liep quasi vol. Even was er paniek omdat er slechts één natuurgids voorzien was.

Uiteindelijk werd deze "speciale winterwandeling door de Molenbeekse landschappen langs oude veldwegen", zoals ze was aangekondigd in de Rietvink, op gang geschoten met een honderdtal deelnemers in alle leeftijdscategorieën! Er werd aanvankelijk flink vaart in gezet, zodat de hele bende binnen de kortste keren uit mekaar viel, maar gelukkig had natuurgids-van-dienst Frank Adriaensen voldoende geduld om de verzamelde wandelaars hier en daar toe te spreken met korte schetsen van de vroegere en de huidige situatie. De meesten waren overigens niet vertrouwd met het afgelegde parcours, zoals bleek uit gesprekken achteraf.

De weergoden waren niet helemaal mee, maar dat kon niemand deren. De flinke wandeling werd dan ook besloten met een gezellige nababbel in diverse Vremdese herbergen, waar het er gemoedelijk aan toe ging. "Voor herhaling vatbaar", besloten de meesten

Fraai winterlandschap aan de toegang tot de Molenbeekvallei langsheen Don Bosco - foto Erik Molenaar

Rietvink 2 - 2005

meer dan 100 deelnemers voor de winterwandeling aan de kerk te Vremde - foto Erik Molenaar

Frank houdt een heuse "hagenpreek" bij de Don Bosco-kapel - foto Erik Molenaar

Frank en Bert tellen de opgekomen wandelaars - foto Paul Van Deuren

Erik Molenaar voert de wandelgroep aan - foto Paul Van Deuren

Rietvink 2 - 2005

Frank schetst de unieke ligging van de Molenbeekvallei - foto Paul Van Deuren

Warme kerstmarkt te Vremde

Schoon volk op de kerstmarkt te Vremde, met in hun gezelschap geheel rechts LvR voorzitter Bert Andries, naast hem Marcel Leemans en geheel links Jef Haverals, beiden natuurgidsen en leden van het beheerteam Molenbeekvallei.

De roefel is terug!

Er wordt terug geroefeld in Boechout-Vremde! De gemeente heeft beslist dit initiatief, dat 10 jaar geleden door de Vlaamse Gemeenschap werd georganiseerd, terug op te nemen. Bedoeling is de jongeren actief te betrekken bij de

MOLENBEEKVALLEI

werking in bedrijven van allerlei slag, vrije beroepen en zelfstandigen, verenigingen en instellingen. Natuurpunt heeft hieraan steeds deelgenomen en ook nu springen we opnieuw mee op de kar. We laten de jeugd helpen bij beheerswerken: afvoeren van maaisel van de wandeldijk en kappen van wilgenopslag in het kwelgebied van de Molenbeekvallei.

En waarom ook eens geen tractor van dichtbij in actie zien?

Ook al onze vrijwilligers worden uitgenodigd om een handje toe te steken. Afspraak: zaterdag 25 juni, 10u op de hoek van de Lindenlei en de Vremdese-steenweg te Vremde. Einde 16u. Voor drank en materiaal wordt gezorgd.

Voor de laatkomers: veldweggetje vanaf dit kruispunt volgen tot de Molenbeek: daar vind je ons.

Info: Bert Andries, 03/455.82.89
bert.andries@landvanreyen.be

Ben je goed in vogelen?

Dan hebben we je nodig! Voor het monitoringrapport van de Molenbeekvallei hebben we inventarisatiegegevens nodig over de broedvogels in dit gebied. Niemand van onze medewerkers heeft de tijd of de bekwaamheid om zich hierin te verdiepen. Daarom deze oproep: indien je bereid en bekwaam bent om dit te doen en de tijd hebt om af en toe een kijkje te komen nemen in de Molenbeekvallei, neem gerust contact op met ons. Wij zorgen voor de nodige begeleiding en de broodnodige kaarten. Dank bij voorbaat. Info en/of contact :

Marcel Van Waerebeke 0479/79.93.66
marcel.vanwaerebeke@lin.vlaanderen.be

NATUURPUNT KERN MORTSEL

Rietvink 2 - 2005

Versterking beheerteam Klein-Zwitserland

Ook voor het beheerteam van Klein-Zwitserland zijn we op zoek naar geëngageerde vrijwillige medewerkers. We willen dit team grondig versterken en verjongen. Dirk Verstraeten werd reeds aangesteld tot nieuwe co-conservator en Yves Joris is de nieuwe secretaris van dit team.

Zegt werken in teamverband in de buitenlucht je iets, wil je gidsen of inventariseren op Klein-Zwitserland, geef dan je coördinaten door aan Bert Andries 03/455.82.89 of

bert.andries@landvanreyen.be

Dan houden we je op de hoogte van de eerstvolgende bijeenkomst van het beheerteam. Alle helpende handen zijn welkom.

Het leek wel een gigantische glimworm...

Ze waren met velen, de Lieven Gevaert-leerscholars

Lieven Gevaert Leefschool verkent Hazelwormpad met fakkeltocht

En dan was het eindelijk zover... Op zaterdag 23/10 hadden we afgesproken in de leefschool : een vijftigtal ouders en leerkrachten en evenveel kinderen. Na een keuvelkwartiertje werden de fakkels aangestoken en vertrokken we in het schemerdonker. Enthousiast zochten de kinderen de eerste bordjes van het Hazelwormpad. Zeer recent werden deze houten paaltjes aangebracht. Al vlug hadden we het smalle wandelpad gevonden en vormden we een lange sliert van grote en kleine stappertjes. De weergoden waren ons goed gezind : in de aangename avondlucht hadden we

geen problemen om de kleine heuvels van de oude spoorwegberm te beklimmen. Het had iets feeërieks : de vele lichtjes die de glooiingen van Klein Zwitserland op en neer dansten, net een gigantische glimworm. Na een goed uur stappen en, in ondertussen volkomen duisternis, vonden we de weg terug naar de school om ons tegoed te doen aan een heerlijk bord spaghetti !

Eén ding staat vast : het Hazelwormpad zal menig van ons nog zien terugkeren voor een afwisselende wandeling, ook aantrekkelijk voor kinderen !

Philippe Thys
Lieven Gevaertschool

COLOFON

Verantwoordelijk Uitgever:

Bert Andries

Redactie:

Erik Molenaar, Yves Joris,
Bert Andries, Paul Van Deuren,
An Tombeur

Fotografie:

Yves Joris, Erik Molenaar,
Paul Van Deuren, Dirk Verstraeten

Opmaak:

look@me productions
www.lookatme.to

Druk:

Copymatic, Berchem
03/239.68.14

Redactie-adres:

Natuurpunt ,Afdeling Land van Reyen,
p/a Bert Andries, Boomkensstraat 20,
2531 Vremde - tel. 03/455.82.89
bert.andries@landvanreyen.be

Website: www.landvanreyen.be

NP LAND VAN REYEN ACTIVITEITENKALENDER

Zaterdag 9 april

Klein-Zwitserland

Beheerswerken van 9 tot 12 uur.
Bijeenkomst: Dieseghemhoeve
Info: Bob Verelst 03/449.44.88

Zondag 24 april

Berchem

Kernvergadering Natuurpunt Wolvenberg.
Leden van Antwerpen 2600 en 2018 die
mee willen vergaderen, geven een seintje.
10 uur ontbijtvergadering in F. Coose-
mansstraat 24. Bij ontbijtvergaderingen
brengt ieder zijn ontbijt mee. Erik en
Mieke zorgen voor koffie en thee.
Info: secretariaat 03/218.59.69
fon@natuurpunt.be

Zondag 24 april

Klein-Zwitserland

Lentewandeling
Bijeenkomst: Dieseghemhoeve om 14 uur
Info: 03/449.51.57

Zondag 22 mei

Natuurpunt Werkgroep Koude Beek
Natuur ontdekken: verkennende fiets-
tocht langsheen de Koude Beek voor het
hele gezin. Samenkomst met fiets om
14 uur op de hoek Bessemstraat/
Welvaartstraat (= verlengde Boechout-
selei) aan de grens van Mortsel en
Boechout.

Duur: ong. 2 uur.
Info: 03/449/51.57 of
griet.lambert@skynet.be

Zaterdag 28 mei

Berchem

Districtsdag van Berchem, een happe-
ning met speciale activiteiten zoals een
fietstocht, multiculturele degustaties, 4

NP LAND VAN REYEN

Rietvink 2 - 2005

geleide wandelingen naar Wolvenberg en een stand van de Werkgroep Wolvenberg waarop CD's en brochures over de natuur in de stad worden aangeboden.

Vertrek: eerste wandeling vertrekt om 13.30 u, de volgende drie telkens een uur later. Deelnemers dienen zich in te schrijven bij Geert Hauquier

Geert.Hauquier@stad.Antwerpen.be of
Statiestraat 148, 2600 Berchem,
tel. 03/230.83.97

Zondag 29 mei

Antwerpen

Dag van het Park "even PARKeren" in het Hof van Leysen.

Zoals elk jaar staat Natuurpunt Wolvenberg met een stand op het buurtfeest "De Ley" en richten wij natuurwandelingen in. Het feest opent om 13.30 uur.

Wandelingen vertrekken om 14.00 en om 16.00 uur aan het podium in het park aan de Markgravelei.

Info: secretariaat 03/218.59.69
fon@natuurpunt.be

Zondag 19 juni

Klein-Zwitserland

Zomerwandeling.

Bijeenkomst: Dieseghemhoeve om 14 uur

Info: 03/449.51.57

Vrijdag 24 juni

Berchem

Kernvergadering Natuurpunt Wolvenberg. Leden van Antwerpen 2600 en 2018 die mee willen vergaderen, geven een seintje. Vergadering om 19.30 u,

F. Coosemansstraat 24, 2600 Berchem.

Info: secretariaat 03/218.59.69

fon@natuurpunt.be

Zaterdag 25 juni

Klein-Zwitserland

Maaidag van 9 tot 12 uur.

Bijeenkomst: Dieseghemhoeve.

Info: Dirk Verstraeten 03/440.65.40

Dirk.verstraeten1@pandora.be

Zaterdag 25 juni

Molenbeekvallei

Roefeldag: beheerswerken: afvoeren van maaisel van de wandeldijk, kappen van wilgenopslag in het kwelgebied...

Afspraak: 10 uur op de hoek van de Lindenlei en de Vremdesesteeweg. Einde rond 16 uur. Voor drank en materiaal wordt gezorgd, knapzak meebrengen.

Voor de laatkomers: veldweggetje vanaf dit kruispunt volgen tot de Molenbeek.

Info: Bert Andries 03/455.82.89
bert.andries@landvanreyen.be

Zondag 26 juni

Wolvenberg

Natuurwandeling op Wolvenberg.

Afspraak: 10 uur aan hoofdingang, hoek Posthofbrug en Singel.

Info: secretariaat 03/218.59.69

FON@natuurpunt.be

Noteer alvast in je agenda:

Zaterdag 10 september

Berchem

Cultuurmarkt "Berchem Bruist", met een stand van de werkgroep Wolvenberg waarop ons promotiemateriaal kan worden gekocht en gekeurd.

Locatie volgt.

De markt opent om 13.00 uur.

Info: secretariaat 03/218.59.69

fon@natuurpunt.be

Rietvink 2 - 2005

Zondag 11 september

Berchem

Ook op Wolvenberg gaat de Open Monumentendag Vlaanderen 2005 door met als thema "Hout - grondstof, stof tot nadenken". Met dit thema zal de wandeling beslist voldoende stof doen opwaaien!

Zondag 9 oktober

Berchem

Natuurwandeling op Wolvenberg. Najaars-thema met gids van de Mycologische Kring.

Afspraak: 10 uur aan hoofdingang, hoek Posthofbrug en Singel.

Info: secretariaat 03/218.59.69

fon@natuurpunt.be

Heel de maand oktober

Berchem, Antwerpen of Borgerhout

Tijdens de milieumaand oktober stellen we ons op de weekdagen ter beschikking voor gratis natuurwandelingen, zowel op Wolvenberg en in de Oude Haven van Antwerpen als in het centrum van Borgerhout. U kan als leerkracht, vriendenkring of vereniging met een groep (tot 15 leerlingen) of als individuele wandelaar een dag en uur afspreken. U neemt daarvoor contact op met het Ecohuis te Borgerhout.

Info: Ecohuis tel. 03/217.08.39 of 0476/43.26.62 ecohuis@stad.antwerpen.be of secretariaat 03/218.59.69

fon@natuurpunt.be

Zondag 16 oktober

Berchem

Kernvergadering Natuurpunt Wolvenberg. Leden van Antwerpen 2600 en 2018 die mee willen vergaderen, geven een seintje. 10 uur ontbijtvergadering in F. Coosemansstraat 24. Bij ontbijtvergaderingen

NP LAND VAN REYEN

brengt ieder zijn ontbijt mee. Erik en Mieke zorgen voor koffie en thee.

Info: secretariaat 03/218.59.69
fon@natuurpunt.be

• Bovendien

Zondag 10 april

Antwerpen

Natuurwandeling in Blindentuin en Leysenhof.

Vertrek: om 10 uur aan speelplein t.o.v. de kerk, Markgravelei

Info: VMPA secretariaat 03/231.56.53

vmpavzw@skynet.be

Zondag 17 april

Fort 4

Lentewandeling van 9 tot 11 uur.

Vertrekplaats: de burelen van Fort 4, Fortstraat 100.

Info: 03/448.47.96 of fort4@mortsel.be

Zondag 17 april

Lint

Bezoek aan Kruidentuin en Gemeentepark.

Vanaf 10 uur aan de Orangerie in het gemeentepark.

Info: VMPA secretariaat 03/231.56.53

vmpavzw@skynet.be

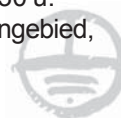
Zaterdag 30 april

Mechelen

Openingsdag van de tentoonstelling rond "slechtvalken" in Galerij De Dekenij, Wollemarkt 17, Mechelen (naast aartsbisschoppelijk paleis). Deze unieke tentoonstelling loopt tot zondag 26 juni. Elke zaterdag, zondag en feestdag toegankelijk van 13.30 u tot 17.30 u.

Info: Natuurpunt Mechels Rivierengebied, tel. 015/43.61.09, bc.

benedendijk@pi.be

NP LAND VAN REYEN

Rietvink 2 - 2005

Zondag 29 mei

Lint

Dag van het Park onder het motto "even PARKeren".

Literaire wandeling doorheen het park met als rode draad een eekhoorn. Borden en wimpels met poëzie en sculpturen.

Bezoek aan Kruidentuin vanaf 10 uur aan de Orangerie.

Info: VMPA secretariaat 03/231.56.53
vmpavzw@skynet.be

Zondag 26 juni

Antwerpen

Natuurwandeling in Blindentuin en Leysenhof.

Vertrek om 14.30 uur aan het speelplein t.o.v. de kerk Markgravelei.

Info: VMPA secretariaat 03/231.56.53
vmpavzw@skynet.be

Zondag 26 juni

Fort 4

Zomerwandeling van 10 tot 12 uur.

Vertrekplaats: de burelen van Fort 4, Fortstraat 100.

Info: 03/448.47.96 of fort4@mortsel.be

natuurpunt

Bestuur Natuurpunt Land van Reyen

Bert Andries <i>Voorzitter Ledenadministratie Aankoopverantwoordelijke Milieuraad en GNOP-commissie Boechout</i>	Boomkensstraat 20	2531 Vremde	03.455.82.89 bert.andries@skynet.be
Jos Stessens <i>Ondervoorzitter Verantwoordelijke Educatie Milieuraad Boechout Contactpersoon Bessemcomité</i>	Fruithoflaan 20	2530 Boechout	03.455.51.19
Ria Van Peer <i>Secretaris Milieuraad Mortsel</i>	Nieuwelei 33b	2640 Mortsel	03.455.87.33 ria.vp@skynet.be
Fred Vanhaverbeke <i>Penningmeester</i>	Ergo De Waellaan 54	2100 Deurne	03.321.66.15 fred.vanhaverbeke@pandora.be
Frank Adriaensen <i>Beleidsverantwoordelijke</i>	Boshoek 234	2530 Boechout	03.454.03.30 frank.adriaensen@ua.ac.be
Marcel Van Waerebeke <i>Conservator Molenbeekvallei Verantwoordelijke Beheer</i>	Grauwe Steenstraat 7/1	3582 Koersel	0479/79.93.66 011/42.22.51 marcel.vanwaerebeke@lin.vlaanderen.b
Bob Verelst <i>Conservator Klein Zwitserland GECORO Mortsel</i>	Heideland 12	2640 Mortsel	03.449.44.88 bobverelst@hotmail.com
Griet Lambert <i>Ondervoorzitter kern Mortsel Milieuraad Mortsel</i>	Steenakker 70	2640 Mortsel	03.449.51.57 griet.lambert@skynet.be
Yves Joris <i>Redactie Rietvink</i>	Oosterveldlaan 263	2640 Mortsel	Fa866819@skynet.be
Erik Molenaar <i>Conservator Wolvenberg Verantwoordelijke Natuurstudie Milieuraad en GNOP-commissie ontwerpen Redactie Rietvink</i>	F. Coosemans-straat 24	2600 Berchem	03.218.59.69 erik.molenaar@skynet.be
Frank Rylant <i>Co-conservator Wolvenberg</i>	Waterloostraat 65	2600 Berchem	Frank.rylant@pandora.be
Tom Keersmaeckers <i>Allrounder</i>	Zonnebloemstraat 13	2600 Berchem	03/218.75.72 tomk@wanadoo.be
Ludo Dillen <i>GECORO, GNOP-commissie, Milieuraad Boechout</i>	Groene Stap 4	2530 Boechout	03.455.71.32
Dirk Raekelboom <i>Allrounder</i>	Golgeveld 59	2500 Lier	03.454.33.94 0473/53.77.81 dirk.raekelboom@skynet.be
Paul Van Deuren <i>Milieuraad Lint Eindredactie Rietvink</i>	Heidelaan 3	2547 Lint	03.289.09.32 0498/86.83.21 paul.van.deuren@pandora.be
Wouter Bervoets <i>Eindredactie website</i>	Mechelsestwg. 21	2540 Hove	03.455.91.76 wouterbervoets@pandora.be
Medewerkers			
Nadia Den Aantrekker <i>Webmaster</i>			webmaster@landvanreyen.be
Jelle Verstraeten <i>Webmaster</i>	Deurnestraat 263	2640 Mortsel	03/440.65.40 jelleverstraeten@hotmail.com
Annemiek Smink <i>Medewerker website</i>	Dennenlaan 69	2960 Brecht	0485/86.48.02 annemiek.smink@skynet.be
An Tombeur <i>Redactie Rietvink</i>	Abelenstraat 6	2640 Mortsel	03/297.73.13 An.tombeur@pandora.be
Karel Bruijn <i>Medewerker website</i>	Diesegemlei 71	2640 Mortsel	03/440.56.09 bruijn@tiscali.be
Marina De Laet <i>Contactpersoon Natuur Fort 4</i>	Edegemsestraat 88	2640 Mortsel	03/440.31.68 Marina.delaet@belgacom.net
Luc Sels <i>Co-conservator Molenbeekvallei</i>	Milligemweg 6	2531 Vremde	03/455.29.16 maluc@skynet.be
Dirk Verstraeten <i>Co-conservator Klein Zwitserland</i>	Deurnestraat 263	2640 Mortsel	03/440.65.40 Dirk.verstraeten1@pandora.be
Marlies Van Waerebeke <i>Groene Winkelstand Promotiemateriaal</i>	Ergo De Waellaan 54	2100 Deurne	03.321.66.15 marlies.van.waerebeke@pandora.be